

Taula d'iniciadors i exemples per a la indagació

ETAPA <i>Preguntes del docent a l'alumne</i>		Iniciadors lingüístics	Exemple
1	OBSERVACIÓ <i>Què passa?</i> <i>Què en sabem?</i>	<i>Observem que...</i> <i>Sabem que...</i>	<i>Sabem que els fongs s'alimenten de diferents tipus d'aliments</i>
2	CONFLICTE <i>Quin conflicte suposa?</i> <i>Quina pauta s'observa o es trenca?</i>	<i>...Però...</i> <i>Sembla que (regla/excepció)...</i>	<i>Nosaltres també, però ells no tenen boca</i>
3	PREGUNTA CIENTÍFICA	<i>Perquè...?</i> <i>Com...?</i>	<i>Com s'alimenten els fongs?</i> (Model inicial provisional)
4	PREGUNTA INVESTIGABLE <i>Quines variables o factors poden intervenir?</i>	<i>Què passa si...?</i> <i>Quina diferència fa...?</i>	<i>Què passa si creixen en un altre aliment menys líquid?</i> <i>Quina diferència hi ha entre fongs i bacteris?</i>
5	DESCRIPCIÓ DE RESULTATS <i>Que ha passat ara?</i>	<i>Observem que...</i> <i>Distingim...</i>	<i>Observem que els fongs tenen una mena d'espines, només en aliments degradats o líquids. Els bacteris no.</i>
	CONCLUSIONS <i>Quina Llei compleix el sistema?</i>	<i>De manera general...</i> <i>Quan...llavors...</i>	<i>De manera general, els fongs treuen espines quan l'aliment és líquid.</i>
6	MODELITZACIÓ <i>Què pot causar aquest comportament?</i>	<i>Possiblement...</i> <i>Pot funcionar de manera que...</i>	<i>Possiblement, els fongs "xuclen" l'aliment en forma líquida a través de les espines després de "trenca-lo" o degradar-lo.</i> (Model modificat)
7	AVALUACIÓ <i>Com de segurs n'estem?</i>	<i>Estem molt/poc segurs...</i> <i>Perquè...</i>	(Model consensuat)

Descripció: Aquesta taula proposa diferents iniciadors i exemples per acompanyar l'alumnat en la formulació de preguntes.

Propostes d'aplicació:

- Proposar a l'alumnat la taula per identificar d'un grup de preguntes o propostes a quina etapa d'una recerca es corresponen.
- Demanar a l'alumnat que proposi preguntes i proposi una indagació i després demanar-li que l'estructuri i completi amb l'ajut de la taula.
- Fer servir la taula per a analitzar textos de la història de la ciència per a identificar quins processos indagadors s'hi estan duent a terme.
- Usar la taula com a suport perquè l'alumnat formuli preguntes i dissenyi recerques.

Publicació relacionada:

- De l'epiteli de ceba a la indagació. Un marc per a construir pràctiques investigadores cap a la Competència Científica. *Revista Ciències* (2016)32, 12-22. Jordi Domènech-Casal, Neus Ruiz.
- *Mueve la Lengua, que el cerebro te seguirá. 75 acciones lingüísticas para enseñar a pensar Ciencias*. Barcelona (Graó) Jordi Domènech Casal (2022). Premi Joan Profitós d'assaig Pedagògic. <https://wp.me/p25seH-ZR>

